

"...

II- Tarafların konuya ilişkin iddia ve savunmaları:

A- Davacının iddiasının özeti:

Kadro üstünde aylık alanlar, üst derece aylıklarını kazanılmış hak olarak almaktadır. 1327 sayılı Kanunun ek geçici 2. maddesinin (b) fıkrası hükmü, kazanılmış bu hakkı tanımadığı için Anayasa Mahkemesince iptal olunmuştur. 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin getirdiği yeni düzenleme ile, bir taraftan 30/11/1970 tarihindeki hukuki duruma göre 1/3/1970 tarihinden geçerli olmak üzere intibakların düzeltilerek yeniden yapılması kabul edilmişken, öte yandan geçici 1. maddenin birinci fıkrasıyla bu yeni intibaklara ilişkin ödemelerin 1/6/1973 tarihinden başlatılması ile çelişkiye düşülmüş ve aynı kararnamenin geçici 2. maddesinin ikinci fıkrasıyla de yeni intibaka göre saptanan aylıklardan dolayı eski sürelerle ait farkların verilmemesi yolunda hüküm konulmak suretiyle Anayasa'nın 2. maddesine aykırılık yaratılmıştır.

Bundan başka, aynı kararnamenin geçici 2 maddesinin son fıkrasında, kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih ile 1/6/1973 tarihi arasında, yaş haddi, maluliyet veya ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananların yeni intibakları sonunda aylıkları yükselmiş bulunduğu takdirde emekli aylık ve ikramiyelerinin yeni tutarlara göre hesaplanacağı kabul edildiği halde aynı tarihlerde veya daha önceleri kendi istekleriyle emekliye ayrılmış olanların bu haktan faydalandırılmamış olmaları da Anayasa'nın 12. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı bulunmuştur.

B- Davalı içişleri Bakanlığının savunması özeti:

Bu konudaki takdirin Danıştaya ait olduğundan ibarettir,

III- Danıştay 5. Dairesinin gerekçesi ;

Danıştay 5. Dairesinin 30/3/1974 günlü esas 1973/5926, karar 1974/1525 sayılı kararının gerekçesi aynen şöyledir :

(Davacının, 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin yukarıda belirtilen 2. fıkrasındaki hükmünün, Anayasa'nın 2. maddesindeki müktesep hak ve 12. maddesindeki eşitlik ilkelerine aykırı bir uygulamaya yol açacak şekilde düzenlendiği yolundaki iddiası üzerine bu talebi muhtevi Danıştay Beşinci Dairesinin 1973/5926 esas sayısına kayıtlı dava dosyası incelenerek gereği düşünüldü.

Anayasa'ya aykırılığı dolayısıyla Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olan bir hükmün yerine ve yine Anayasa Mahkemesi karar gereği olarak yasa koyucu tarafından yeni bir düzenleme yapılması halinde bu düzenlemenin de Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi kararına uygun olarak yapılması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile memleketimizde yeni bir personel rejimi uygulanmaya başlanmış ve bu Kanuna 1327 sayılı Kanunla konulan geçici ve ek geçici maddelerle, mevcut kamu görevlilerinin 30/11/1970 gününden itibaren bu yeni rejime intibak

Esas Sayısı:1974/18
Karar Sayısı:1974/42

ve intikalleri sağlanmış, 1/3/1970 ile 30/11/1970 tarihleri arasındaki maaş farklarının da kendilerine ödenmesi yoluna gidilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 13/7/1972 günlü ve 14244 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 9/5/1972 tarih ve esas: 1971/58, karar: 1972/22 sayılı kararıyla, 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla getirilen ek geçici 2 nci maddenin (b) bendi hükmünü Âneyasa'nın 2 nci ve 12 nci maddelerine yani eşitlik ilkesine aykırı bularak iptal etmiş; ancak bu iptal sonucunda eski kanuna göre kadroları üstünde aylık alanların yeni kanuna intibakları konusunda kural ortadan kalkmış olacağından ve kanunda bu gibilerin intibakını sağlayacak nitelikte başkaca bir hüküm de bulunmadığından uygulamada oluşacak boşluğun yasa koyucu tarafından Anayasa'ya uygun nitelikte yeni bir düzenleme ile doldurulması gerekeceği nedeniyle iptal kararının Resmî Gazete'de yayınlanması gününden başlayarak altı ay sonra, yürürlüğe girmesine karar verilmişti.

Kanunlarda yer alan intibak hükümleri, kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerinin yeni esaslara göre düzenlenmesini ve bu görevlilerin belirli bir tarihte bu yeni düzenlemeye intikallerini sağlayan hükümlerdir.

Bu hükümlerden bir kısmının, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı görülerek iptal edilmesi halinde eşitliğe aykırı durumun telâfi edilebilmesi, ancak, yasa koyucu tarafından getirilecek yeni hükmün de intibakın yapıldığı tarihten geçerli olarak uygulanma alanına konulması ile mümkün olabilir.

657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla getirilen ek geçici 2 nci maddenin (b) bendi hükmü yukarıda belirtildiği gibi Anayasa Mahkemesince Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı görülerek iptal edilmiş ve bu iptal kararında, "uygulamada oluşacak boşluğun yasa koyucu tarafından Anayasaya uygun nitelikte yeni bir düzenleme ile doldurulması" için iptal kararının yayınlanması gününden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi belirtilmiş, başka bir deyişle eşitliğe aykırı durumun yasa koyucu tarafından tüm olarak telâfi edilmesi uygun görülmüştür.

30/12/1972 gün ve 14407 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış bulunan 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede, Anayasa Mahkemesinin yukarıda sözü edilen kararının uygulanması amacıyla, ek geçici 2 nci maddenin iptal edilen (b) bendi hükmü yemden düzenlenmiş, ancak bu kararnamede yer alan geçici 2 nci maddenin ikinci fıkrasında; "Bu kararname ile getirilen intibak hükümlerinin uygulanması sonunda Devlet memuru (her ne suretle olursa olsun görevlerinden ayrılmış bulunanlar dahil) lehine doğan durumlar dolayısıyla 1/3/1970 tarihinden 1/6/1973 tarihine kadar geçen süre için bir fark ödemesi yapılmaz. Aynı süre içinde haklarında emeklilik hükümleri uygulanmış olanlara da aylık veya ikramiye farkı ödenmez" denilmek suretiyle 1/6/1973 tarihine kadar maaş farklarının ödenmemesi hükme bağlanmış ve bu hükümle Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olan durumun tüm olarak telâfi edilmesi yoluna gidilmemiştir.

Bu nedenlerle 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2. maddesinin ikinci fıkrasındaki bu hükmün 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla getirilen ek geçici 2 nci maddenin (b) bendi hükmünün Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenen ek geçici 2 nci maddesinin (A) fıkrası hükmü ile ilgili kısmı Anayasa'nın 2. ve 12. maddelerine ve Anayasa Mahkemesinin yukarıda sözü edilen 9/5/1972 günlü ve Esas 1971/58, Karar 1972/22 sayılı kararına aykırı olduğu ve iptali gerektiği sonucuna varılmıştır.

Esas Sayısı:1974/18
Karar Sayısı:1974/42

Anayasa'nın 151. maddesi gereğince davanın geri bırakılarak Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki 44 sayılı Kanununun 27. maddesi gereğince, dava dosyasındaki evrakın onaylı suretlerinin bu konuda bir karar verilmek üzere Anayasa Mahkemesine gönderilmesine 30/3/1974 tarihinde oybirliği ile karar verildi.)"